

YÜRÜME

BİR YAŞAM HİKÂYESİ

© 2024, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. A.Ş.

Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 978-605-151-558-8

Sertifika No: 75092

<i>Hayat Yayınları</i>	: 788
<i>Başarı Dizisi</i>	: 162
<i>Kitabın Adı</i>	: Yürüme Bir Yaşam Hikâyesi
<i>Kitabın Yazarı</i>	: Mehmet Sezer
<i>Yayın Koordinatörü</i>	: Erol Şahnacı
<i>Editör</i>	: Coşkun Horuz
<i>Kapak ve İç Tasarım</i>	: Vildan Ekşi
<i>Baskı Yeri ve Tarihi</i>	: İstanbul, 2024
<i>Baskı - Cilt</i>	: Alioğlu Matbaacılık

Orta Mahalle Fatin Rüştü Sokak No: 1/3-A
Bayrampaşa / İstanbul
Tel: (0 212) 612 95 59
Sertifika No: 45121

Hayat Yayın Grubu

Molla Gürani Mahallesi, Oğuzhan Caddesi No: 15 Kat: 3

Fındıkzade - Fatih / İstanbul

Tel: 0212 613 11 00 Gsm: 0530 259 80 96

www.hayat yayinlari.com - e-posta: hayat@hayat yayinlari.com

[X /hayat yayinlari](https://www.instagram.com/hayat yayinlari) [f /hayat yayinlari](https://www.facebook.com/hayat yayinlari)

Mehmet Sezer

YÜRÜME

BİR YAŞAM HİKÂYESİ

İÇİNDEKİLER

Ömür ve Hayat	9
Birinci Bölüm: Armağanın Sunuluşu.....	14
İkinci Bölüm: Eğitim Yolundaki İlk Adımlar	22
Üçüncü Bölüm: Patikalardan, Şehrin Kaldırımlarına	31
Dördüncü Bölüm: Kendini Arayış.....	36
Beşinci Bölüm: Umut ve Gayret.....	41
Altıncı Bölüm: Düşünmek Aramaktır	46
Yedinci Bölüm: Okuldan Karakola	53
Sekizinci Bölüm: Bir Olmak	61
Dokuzuncu Bölüm: Güvenmek	67
Onuncu Bölüm: Fırsat	73
On Birinci Bölüm: Karar Ânı	81
On İkinci Bölüm: Gönül Dili	86
On Üçüncü Bölüm: Öğretmenlik... ..	93
On Dördüncü Bölüm: Söz Ver	100

On Beşinci Bölüm: Ben'den Biz'e	107
On Altıncı Bölüm: Asla Pes Etme.....	120
On Yedinci Bölüm: Geceden Güne.....	131
On Sekizinci Bölüm: “Postmodern Zulümler”	143
On Dokuzuncu Bölüm: Ederden Değere.....	152
Yirminci Bölüm: Ağır Sorumluluk.....	164
Yirmi Birinci Bölüm: Bir Yaşam Biçimi Olarak Yürüme....	177

Teşekkür...

Hayırlı ve yararlı olduğuna inanılan herhangi bir işi hakkıyla hitâma erdirmek isteyen bir kişi, birlik ruhuna sahip bir aileye ve sâlih yol arkadaşlarına ihtiyaç duyar. Hamd O'nadır ki, bu satırların yazarı her iki nîmete de sahip bir kuldur.

En başta ailemizin "kahramanı" olan yârenim Zeynep Sezer'e, ailemizin hekimi -nâm-ı diğer "neşter"- kıymetli oğlum Muhammed Cihad'a, evimizin ikinci annesi olan sevgili kızım Fatma Betül'e, "bücürük"ümüz, son göz ağrımız, kızım Kübra Şehadet'e, kitabın son okumasını yaparak değerli eleştiri ve katkılarını sunan kıymetli meslektaşım Mustafa Gün'e, beni kırmayıp kitabın editörlüğünü üstlenerek benimle yürümeyi kabul eden Coşkun Horuz kardeşime ve bu yolda yürürken yanımda olan tüm dostlarıma teşekkür ederim. Onların desteği, yüreklendirmesi ve emeği olmadan bu kitap vücut bulamazdı.

M. Sezer

Adana, 22 Ağustos 2022

Ömür ve Hayat

Yaşam/ömür, geçicidir. Hayat ise devam eder. Bu söz, alelâde bir kelime oyunu olarak -asla- görülmemelidir. Ömür, doğmak ve ölmek arasında geçen süre için kullanılır. Oysa hayat, doğmak ve ölmüş olmakla mukayyet bir süre ve hâl değildir. Mümin, Allah'a güvenen kimselere denir. Ve şüphesiz Allah vaadinden dönmez. O, bize öldükten sonra da bir "yaşam" olduğundan/olacağından haber verir. Kıyâmet günü, rûz-i mahşerde toplanmak için haşır (yeniden dirilme) olacağımızı bize ihbar eder. Sorgu ve sualimizin ardından herkes ebedî "makamına" intikal edecektir. Hâliyle hayat, ölmekle son bulan değil, bilakis asıl o zaman başlayacak olandır. Bu bakımdan "dünya hayatı" geçici, âhiret hayatı ise pâyidardır. Geçici olan için kendini hebâ eden, pâyidar olan âhiret hayatında hüsrana uğrar. Sorumluluk sahibi insanlar ve kullar olarak, dünya hayatının ıslâhı ve inşâsı için çabalamak üzerimize vâciptir. Fakat bu hâlin amaç olmayıp araç olduğunu unutmadan bunun için çabalamalıyız. Amacımız, rızâ-i İllâhîdir. Dünyanın huzur ve adâlet içinde yaşanılır bir yer olması için çabalamakla mükellefiz. Amma velâkin, bizler sonuçla değil, bu uğurda çabalamış olup-olmamakla sorumluyuz. Bu çaba içindeyken kural-kâide, meşrû-gayri meşrû, helâl-haram gözetmeden davranma ruhsatına hiç kimse sahip değildir. "Kitap"tan şaşmamak, çamura yatmamak ve en önemlisi de "amaca giden her yol mübahtır" düsturuyla davranmamak boynumuza borçtur!

Biz bu dünyaya hancı olmaya değil, yolcu olmaya geldik.

Öyleyse bize düşen, yürümektir. Yürümekte ısrar etmektir. Yürümek yaşamanın, çabalamanın, pes etmemenin diğer adıdır. Her yürüme, bir yolu gerektirir. Her yol, nasıl yürünmesi gerektiğini bize işaret eder. Yaptığımız bir şeyin kendisi esasa, nasıl yapacağımız ise usûle tekabül eder.

Bu uzun ve zorlu hayat yolunun yürünmesi, bir erkân gerektirir elbet. Bununla beraber bu yol, yalnız yürünecek kadar kısa ve ehemmiyetsiz de değildir. Yoldaş ve haldaş olmadan yol yürünür ve katlanılır değildir. Bu bakımdan yoldaş/refik, yoldan önce gelir. Usûlün ve yoldaşın seçimi yolu kolay ve keyifle yürünür kılacaktır.

Yürümekle mükellef kılındığımız bu dünya hayatı, er ya da geç son bulacaktır. Bu yolu hakkıyla yürüyenleri ebedî istirahat beklemektedir. Yolu hakkıyla yürümeyenleri, “yola yatanları”, “yoldan sapanları” ise, elim bir meşakkat beklemektedir.

Ey okur! Kıymetli vaktini harcayarak eline alıp okumaya başladığın bu metin, sen gibi fâni bir kulun onur, emek, gayret ve sorumluluk bilinciyle kendini var etme çabasının hikâyesidir. Bu hikâyenin yegâne kahramanı kendisi değildir elbette. Kişi, dünyaya geldiği andan itibaren, “ötekine” muhtaçtır. Bu öteki çoğu kez annedir. Genel olarak ise aile. Canlılar içerisinde, öteki (anne, baba vd.) olmadan hayatta kalamayacak bir tek canlı varsa o da insandır. Bu minvalde, kurttan, kuştan, balıktan ve hattâ karıncadan bile âciz bir varlığız. Günün birinde “hikâyesi” olan bir şahsiyet oluverdiğimizde, dünyaya bir yetişkin olarak geldiğimizi sanma yanılmasına düşeriz. Hâlbuki hakikat hiç de öyle değildir. Artıları ve eksileriyle, güçlükleri ve kolaylıklarıyla, güzellikleri ve çirkinlikleriyle bizi biz yapan etkenler ve bireyler vardır. Aile, bu bireylerin en önemli kısmını teşkil eden mukaddes yapıdır. Daha sonra ise arkadaş çevremiz ve içinde yaşadığımız toplum gelir. İnsanın “sosyal bir varlık” olması biraz da bu demektir. Öteki olmadan hayatta kalamayan ve

hayatta kalamadığı gibi bir birey/şahsiyet de olamayan varlığın adıdır insan. Bakmayın siz ‘insan insanın kurdudur’ diyenlere. İnsan insan arasındaki ilişki muhtemel değil, zorunludur. Bu ilişki ne oranda müspet olursa kişi o oranda insan olur. İnsan, insanlık pâyesini durduk yere ve kendiliğinden kazanmaz. Bu pâye kişiye “ötekiyle” kurduğu ilişkinin neticesinde verilir. Bu öteki her zaman yalnızca insan değildir. Tabiat, hayvanlar ve eşyâlar da öteki grubuna dâhildir. Dememiz o ki, aslında herkesin hikâyesi içtimâidir, ferdi değil.

Elimizde tutamadığımız, hep önümüzde olan; kendisini yakalamak için hep çabaladığımız bir tek şey varsa eğer o da zamandır. Ömür, doğmak ve ölmek arasında geçen zamana denir. Bu zaman hiç dinmez, yavaşlamaz ve kesintiye uğramaz. Durduğu tek an, bizim artık “içinde” olmadığımız andır. O ânın adı, ölümdür. Bu ömür insana verilmiş bir imkân, bir mühlet ve bir imtihandır. Hayatımız boyunca yapacağımız hiçbir israf, bize verilen bu imkânı boşa harcamaktan daha büyük olamaz. Şüphesiz israf günahdır. En büyük imkânın israfı da en büyük günahlarıdır. Tam burada şâire kulak vermenin tam vaktidir:

Yaşadıklarımın öğrendiğim bir şey var

Yaşadın mı büyük yaşayacaksın, ırmaklara, göğe, bütün evrene karışırasına

*Çünkü ömür dediğimiz şey, hayata sunulmuş bir armağandır
Ve hayat, sunulmuş bir armağandır insana¹*

Yaşamak böyle değilse, kime ne yararı vardır? Her şeyi hakkıyla ve her şeyin hakkını vererek yaşamalı. Bu değilse eğer başka nedir yaşamak? Şüphesiz herkes kendisine sunulmuş bir imkân ve bir armağan olarak görmez dünyaya gelmiş olmasını. İnsanın insanla ve tabiatla kurduğu ilişkiyi büyük oranda

1 Ataol Behramoğlu, *Yaşadıklarımın Öğrendiğim Bir Şey Var*, Adam Yayınları, 11. Basım, Temmuz 2001, s. 55.

bu algı ve bu kabuller belirler. Sahip olduğu ömrü kendine sunulmuş bir “armağan” olarak gören kimseyle, bir “cezâ” olarak gören kimsenin kendiyile, ötekiyle ve tabiatla kurduğu ilişki bir olmaz, olamaz. Armağan düşüncesine sahip olan kimse ilişkisini letâfet ve sorumluluk şuuru üzerinden kuracaktır. Cezâ olarak gören kimse ise bir hınç ve huzursuzluk üzerinden kuracaktır. Hayat, sürekli olarak üç unsur üzerinde cereyan eder. Adlandırma, anlamlandırma ve yaşama. İnsan, adlandırmadan ve anlamlandırmadan sürdüremez yaşamını. Bu bakımdan, herhangi bir hususu adlandırma biçimimiz anlamlandırma biçimimizi, anlamlandırma biçimimiz ise yaşama biçimimizi belirler. Hâl bu iken, armağan desek ne cezâ desek ne denemez.

Bu satırların yazarı, dünyaya gelmiş olmanın bir imkân ve yaşamın kendisine sunulmuş bir armağan olduğunun bilincinde sürdürmekte hayatını. Ümit ederim ki ey okur, bu hususta sen de benim gibi düşünüyor ve öyle sürdürüyorsun hayatını. Şimdi benimle bir yola çıkmaya ve bana yol arkadaşlığı yapmaya var mısın? Eminim ki birbirimizden öğreneceğimiz çok şey var.

Çünkü, her hayat ve her kişi özgedir.

Hadi! Ver elini, düşelim yollara ...

*“Yola çıkan kişi, nereye ulaşabileceğini,
ancak yürüyüp, yolu aşıp, vararak bilebilir
-yol, yürünmeden, bilinmez...*

*Kendi yönünü bulamayan kişi için,
'yol' yoktur - bir sürüklenmedir
bütün 'yürüme'si...*

*Kendi yolunu bulamayan,
bütün yolları boşuna yürür.”²*

2 Oruç Aruoba, *Yürüme*, Metis Yayınları, 11. Basım, Nisan 2019, s. 105.

Dünyaya gelmek, bir saldırıya uğramaktır. Doğan bebek, havanın ciğerlerine olan saldırısının verdiği acıyla haykırır. Soğuk saldırır bize, sıcak saldırır. Açlığın, hastalığın, korkunun saldırılarını savuşturma yoluyla yaşarız, hayatta kalırız. Yaşıyor olmak, savaşıyor olmaktan başka bir şey değildir. Bir gün son nefesimizi verdiğimizde bize yapılan ilk saldırıyı tamamen püskürtmüş oluruz. Savaş bitmiştir.

İnsan yavrusu, uğradığı saldırıdan korunmak için önce en yakın çevresinin yardımından yararlanır. Ana kucacı, bütün saldırılara karşı ilk barınak, ilk sığınaktır. Sonra derece derece başka korunma bölgelerine uğrar insanoğlu. Ailesi, dostları, kavmi ve belki bütün insanlık, bir tek insanın yüzyüze geldiği saldırılarda bazen bir zırh, bazen bir kalkan olarak kullandığı unsurlar sayılabilir.³

3 İsmet Özel, *Waldo Sen Neden Burada Değilsin*, TİYO Yayınları, 6. Baskı, Ocak 2017, s. 9.

Birinci Bölüm

Armağanın Sunuluşu

'Gökyüzü gibi bir şey bu çocukluk / Hiçbir yere gitmiyor.'⁴ diye bir dizesi vardır Edip Cansever'in. Bu dize şüphesiz bir hakikati terennüm ediyor. Tıpkı "ağaç yaşken eğilir" atasözünde olduğu gibi. Çocukluğumuz, geçmişimizdir ve geçmişimiz özünde hiçbir yere gitmez. Geçmemiştir çünkü içinde bulunduğumuz an ve geleceğimiz bitimsiz bir biçimde birbiri tarafından şekillenir. İnsan, bilgi, beceri ve tecrübelerinin toplamıysa eğer -ki öyledir- tüm bu kazanımlar, dünün/geçmişin hâsılasıdır. İçinde bulunduğumuz an dünün/geçmişin tecrübesi ile değerlendirilir ve yaşanır. Geçmişimiz, hâfızamızdır. Gelecek düşüncemiz/tasarımımız da dün ve bugünün ışığında anlamlandırılır ve kurgulanır. Dün yaşananlar bugünü, dün ve bugün yaşananların toplamı ise yarını/geleceği biçimlendirir. Fakat henüz yaşanmamış da olsa, gelecek, yaşanması hayal edildiği biçimde ve neticesinde kendisine hazırlık yapılan, ona göre pozisyon alınan bir mefhum olarak bugüne biçim ve anlam verir. Hâl bu iken, müşahhas olarak inkişaf eden gerçeklik şudur: Durağan/statik ve edilgen bir biçimde "orada öylece duran" ne bir dün/geçmiş ne bugün ne de bir gelecek söz konusudur. İnsan, an be an bu zaman mefhumlarının tazyiki, imkânı veya baskısı altındadır. Bu bakımdan çocukluğumuz "gökyüzü gibi bir şey"dir hayatımızda. Fakat genişliğiyle değil, hiçbir yere gitmeyen yanı

4 Edip Cansever, *Şairin Seyir Defteri*, Adam Yayınları, 11. Basım, Temmuz 2002, s. 199.

ve hâliyle. Çocukluk, kimisi için kapanmayan büyük bir yara, kimisi için kapatılamamış bir yoksunluklar boşluğu, kimisi için ise anımsandıkça yüzünde tebessümlere vesile olan, güzelliklerle bezeli büyük bir imkânlar silsilesidir. Bunların yanında hepsinin terkibi olan bir çocukluk da mümkündür elbette.

Öyle ya da böyle, yok iken, bir hiç iken, varlık deryasında esâmemiz dahi okunmazken bizleri var ederek ete-kemiğe büründüren, insan diye yaratıp muhâtap alan, yaşamı bize armağan olarak sunan Allah'a her dem şükretmeliyiz.

* * *

Doğduğum gün net olmamakla birlikte Mersin'in Erdemli ilçesinin bir köyünde, 1964 yılında gelmişim dünyaya. Annemin söylediğine göre ekinlerin derildiği bir dönemde doğmuşum. Ekin derme biz Yörüklerde ekinlerin biçilmesi anlamında kullanılır. Günümüz modern kentli insanı, muhtelif olay ve olguları böyle adlandırmaz oldu. Tabiatla bağınyitirmiş olanların anlamlandırabileceği bir şey değildir annemin doğumumu tarihlendirme biçimi. Artık her şeyin gözleendiği, gözetlendiği, günü gününe kayda alındığı zamanlardayız. Haziran temmuz aylarında dağlarda ekinler biçilirken belki bir kıl çadırda dünyaya gelmişim. Evimiz olan bu kıl çadırı belirli mevsimlerde başka yerlere taşır oralara kurardık. Konar göçer bir hayat yaşamak Yörüklüğün şanıındandır. Babam hayvancılıkla uğraşırdı. Nisan aylarının sonlarına doğru havalarda ısınmaya durdu mu yaylalara çıkılır, çadır dağ başlarına kurulurdu. Ekim ayının sonlarına doğru kış bastırmaya başlayınca da ılıman iklim sahip olan sahil bölgelerine inilir ve çadır oraya kurulurdu. Çadırlarda yaşıyor ve sahip olduğunuz hayvanları ahırlarda değil de ağıllarda tutuyorsanız mevsimleri/hava şartlarını gözetmek hayatta kalmak için olmazsa olmaz bir önem teşkil eder. Bu bakımdan konar göçerlik keyfi değil bir zorunluluk

hâlidir. Mevsimler dönüp de göçme vakti gelince neyimiz var neyimiz yok toplayıp çuvallara koyardık. Çuvalları da dönemin en değerli yük ve binek aracı olan develerin “hamuduna” yüklerdik. Devenin hörgücüne bizler hamud derdik. Babamın kendileri üzerinden geçimini sağladığı hayvanların çeşitliliğini, yük ve binek “aracımız” olan develeri ve atları, dağlarda ve ovalarda yaşıyor olmamızın sonucu olarak doğal ortamında görme lütfuna eriştiğim hayvanları düşündükçe, çocukluğumu geçirdiğim ortamın tüm zorluklarına rağmen büyük bir nimet olduğunu bugün çok iyi anlıyorum. Yine aynı şekilde, onlarca meyve, sebze ve çiçeğin yerde mi yoksa ağaçta mı yetiştiğini, hangi mevsimde çiçeğe durup hangi mevsimde meyveye döndüğünü yaşayarak öğrenmiş olmak büyük bir imkân ve lütf değil de nedir? Şehirlerde doğup, şehirlerde yaşlanan, ayakları toprağa hiç basmayan ve saydığım güzelliklerin hiçbirine şahit olmadan ömür süren kimselere, hep üzülen bakmışımdır. Bu yoksunluklar, bugün şehirlerde doğup büyüyen bazı kimselerin şefkat ve merhamet duygusundan uzaklaşmasının en temel nedenlerinin başında geliyor olsa gerek. Elbette bugün herkes Yörükler gibi dağlarda ve ovalarda göçebe hayatı yaşasın demiyorum. Fakat tabiatı ve dünyada kendileriyle birlikte yaşadığımız canlıları daha çok tanıyıp sevmemiz gerektiğini söylüyorum.

Aynı anne babadan dört kardeşiz. Ben, dört kardeşin en küçüğüyüm. Annem babamın üçüncü eşiydi. Babamın ilk eşinden beş kardeşimiz, ikinci eşinden ise iki kardeşimiz dünyaya gelmiş. Benim annemden dünyaya gelenlerle birlikte on bir kardeşiz. Babam annemle evlendiğinde ilk eşi hayatta değilmiş. İkinci eşi, bizim de “koca ana” dediğimiz Eşe Durdu Sezer, babamızın resmî nikâhlı eşiydi. Kendisi hayattayken, babam annemle evlenmiş. Eşe annemizle öz annemiz arasındaki ilişki çok güzeldi. Aralarında yaşanan herhangi husumete hiçbir zaman tanık olmadık. Hâkezâ bizimle onun arasında da hiçbir